

**SSCB, Almanya, Türkiye
arasında pazarlık konusu**

TRUVA kimin kısmeti?

Mehmet AKTAN, BONN

ALMAN araştırmacı Heinrich Schliemann'ın, 1873'te Çanakkale yakınında bulup ülkesine kaçırdığı Truva-Priamos hazinesinin, Moskova'da olduğu yolundaki haberler üzerine Almanya Dışişleri Bakanlığı harekete geçiyor.

Bakanlık, Moskova ile imzalanan "Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği" anlaşmasının parlamentoda onaylanarak, resmen yürürlüğe girmesini bekliyor. Sanat eserleri konusundaki görüşmelerin yolunu açan anlaşmanın, önümüzdeki haftalarda yürürlüğe girmesi gerekiyor. Görüşmeler sonrasında Truva hazinesinin Türkiye'ye iade edilebile-

Devamı 12. sayfada

Truva kimin kısmeti?

Baştarafı 3. sayfada

ceği olasılığından da söz edilirken, yetkililer, Osmanlı İmparatorluğu döneminde imzalanan anlaşmalar uyarınca, Truva hazinesinin Berlin'de kalacağını belirtiyor.

Osmanlı İmparatorluğu zamanında, Almanya'ya kaçırılıp değişik müzelere dağıtılan eserlerden bir bölümü, şu günlerde, Essen kentinde sergileniyor.

Konuyla ilgili olarak *Stern* dergisinde yer alan, "**Gizli depodaki hazineler**" başlıklı haberde, Berlin'deki Prusya Krallığı Müzesi'nin deposunda saklanan tarihi eserlerin, savaş sonrasında Sovyet askerleri tarafından Moskova'ya götürüldüğü belirtildi. Dergi, Sovyet *Izvestia* gazetesinin ve Sovyet sanat tarihi profesörü *Alekey Rastorguyew*'in bu iddiayı doğruladıklarını belirterek, hazinenin Moskova'da **Puşkin Müzesi** depolarında olduğunu açıkladı.

Truva hazineleri *Schliemann* tarafından 1873 yılında yapılan kazılarla ortaya çıkarıl-

mış, yine *Schliemann* ve Yunan asıllı karısı tarafından Atina üzerinden Almanya'ya kaçırılmıştı.

Essen Üniversitesi tarih profesörü **Justus Cobet**, eserlerin savaş sırasında sandıklara konarak değişik yerlerde saklandığını ve savaşın sona ancak yarısının tekrar ortaya çıktığını anlattı ve "**Bunların nereye gittiği bilinmiyor. Bir kısmının ABD'ye götürüldüğü söyleniyor**" dedi.

Profesör **Cobet**, hazinenin Türkiye'ye iadesinin oldukça karışık bir konu olduğunu belirterek şunları söyledi:

"**Sadece Priamos hazinesini almak bir insanın kolunu kesmek gibidir. Bana göre, bu Truva eserleri bir bütün olarak bir müzede sergilenebilir. Bu yer İstanbul veya Çanakkale olabilir. Tarihi eserlerin bulundukları yerde sergilenmesi prensibi 20'nci yüzyıl için geçerli; ama maalesef 19'uncu yüzyılda başka kurallar uygulanıyordu.**"